

[Statsministeren.]

sokkelområder. Spørgsmålet er ikke desto mindre af stor interesse for Danmark, der som følge af Grønlands lange kystlinie — den fjerdelængste i verden — vil opnå udnyttelsesret til et stort nationalt sokkelområde.

Fra dansk side gjorde man sig oprindelig af hensyn til det internationale samfunds interesser til talsmand for en snævrere afgrænsning, men under indtryk af udviklingen i FNs havrettskomité og især på grund af, at udviklingslandene selv kræver en 200 sømils grænse, har Danmark erklæret at kunne acceptere en sådan afgrænsning.

Af andre centrale problemer til drøftelse på havrettskonferencen kan nævnes spørgsmålet om søterritoriets udstrækning og kyststaternes jurisdiktion uden for det egentlige søterritorium.

Fastsættelse af en maksimalgrænse for søterritoriets udstrækning bliver næppe i sig selv blandt de vanskeligste spørgsmål at løse, fordi der under de forberedende drøftelser har vist sig et stort flertal for en maksimalgrænse på 12 sømil. Også Danmark har accepteret denne tanke. For mange lande er det dog en forudsætning for at enes om et søterritorium på 12 sømil, at man samtidig finder en løsning på andre betydelig vanskeligere problemer — navnlig spørgsmål om fiskerijurisdiktion uden for søterritoret og retten til passage af søterritoret, herunder passagen af internationale stræder.

Dette sidste spørgsmål har på grund af vore egne internationale stræder en særlig betydning for Danmark.

Problemet er, at såfremt 12 sømil bliver anerkendt som søterritoriets grænse, vil der opstå over 100 tilfælde, hvor hidtil helt åbne gennemsejlingsfarvande bliver dækket af bredstaternes territorialfarvand med deraf følgende muligheder for indgreb over for passerende skibe og fly. De store skibsfartsnationer er betænkelige ved denne indskrænkning i den frie sejladsret, og navnlig USA og Sovjetunionen har ikke kunnet acceptere denne konsekvens af søterritoriets

udvidelse. Begge stater har fremlagt forslag, som samtidig med anerkendelse af en 12 sømils maksimalgrænse går ind for, at alle skibe og fly skal have samme frihed til sejlads gennem og overflyvning af internationale stræder som på det åbne hav.

De danske stræder er så smalle, at de efter hidtil gældende folkeret altid har været dækket af territorialfarvandet på 3 sømil, og vi mener ikke, at der er nogen grund til at ændre reglerne for disse snævre farvande. Derfor har man fra dansk side givet udtryk for, at der for vore stræders vedkommende må findes en ordning, der gør det muligt at bevare de hidtidige gennemfartsregler, der bygger på det hævdevundne folkeretlige princip om „uskadelig passage“.

Opnås en sådan ordning, vil man fra dansk side for de „nye“ internationale stræders vedkommende kunne acceptere den foreslåede frie gennemsejlingsret, der i øvrigt stemmer med vore skibsfartsinteresser.

I spørgsmålet om kyststatens jurisdiktion uden for søterritoret, der navnlig drejer sig om fiskeriinteresser, er der under det forberedende arbejde fremkommet forslag, som stort set falder i to hovedgrupper. Den ene forudsætter en enhedsløsning, hvorefter der gives kyststater adgang til at etablere en „økonomisk zone“, inden for hvilken kyststaten har retten til både havbundsressourcer og de levende ressourcer i havet. Den anden gruppe forudsætter derimod separate løsninger for henholdsvis havbunden og det overliggende hav.

Forslag om oprettelse af „økonomiske zoner“ har flertallet af udviklingslandene bag sig og støttes også af lande som Island, Norge, Canada, Australien og New Zealand. Zonen forudsættes almindeligt at kunne strække sig ud til en afstand af 200 sømil fra kysten. De fleste industrialiserede lande har imidlertid ikke kunnet tilslutte sig disse forslag og foretrækker af forskellige grunde, at havbunden og havet ovenover reguleres hver for sig. Fra dansk side har man hidtil indtaget en afventende holdning i dette spørgsmål. Dette hænger sammen med de kompli-